

EGLUTĖ

OCTOBER

1997

SPALIS

Vol. 48 / Nr. 8

E G L U T Ė

SPALIS / OCTOBER / 1997 Vol. 48 / Nr. 8

TURINYS

- 1 GERVĖS IŠSKRIDO, *D. Lipčūtė*
- 2 IŠ TAUTOSAKOS LOBYNO
- 5 MŪSŲ KŪRYBA
- 10 TĖVYNĖ, *Valdas Varnas*
- 11 RIESTANOSĖS NUOTYKIAI
- 13 IŠ ISTORIJOS LOBYNO
- 17 NUKENTĖJUSI NOSYTĖ
- 18 TIKIU, *Irena Šerelienė*
- 21 PUSRYČIAI SU LIŪTU, *Teresė Pautieniūtė*
- 22 IŠ PASAKŲ SKRYNIO
- 24 JEI NEBŪTŲ KALBOS – TAI NEBŪTŲ LIETUVOS
- 26 DARŽOVIŲ GINČAS, *Teta Rūta*
- 28 AR ŽINAI?
- 30 GALVOSŪKIAI
- 32 JUOKŲ MAIŠELIS

*Viršelis : Šv. Kazimiero šeštadieninė mokykla
Los Angeles, California*

EGLUTĖ: mėnesinis lietuviškas laikraštėlis vaikams užsienyje. Išėina 10 numerių per metus; prenumerata – 15 US dol., į Lietuvą ir kitus kraštus – 20 US dol. Atsiųstą medžiagą redakcija taisy ir tvarko savo nuožiūra.

REDAKCIJA: 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441

Redakcinis kolektyvas: Alicija Brazaitienė, Vida Brazaitytė, Regina Kučienė,
Edvardas Šulaitis, Irena Šerelienė.

LEIDŽIA: JAV LB Švietimo Taryba

REDAKTORĖ: Regina Kučienė

TECHNINĖ REDAKTORĖ: Audronė Norušienė

ADMINISTRATORIUS: Viktoras Kučas

13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441

Tel. (708) 301-6410; Fax: (708) 301-6410

EGLUTĖ (USPS 169-200) a magazine for children in the Lithuanian language. Published monthly except July and August. Yearly subscription \$15.00, single copy \$1.50, to Lithuania and other countries. \$20.00 (USA currency). Published by Lithuanian Educational Council of the USA, Inc., 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441. Second class postage paid at Lockport, IL 60441. Postmaster send address corrections to: EGLUTE, Lithuanian Educational Council of the USA Inc., 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441.
Printed by DRAUGAS, Chicago, IL 60629.

GERVĖS IŠSKRIDO

D. Lipčiūtė

Saulė augino gėles ir smilgą,
Lietūs palaistė pievas žalias.
Vasara buvo, ėmė ir dingo,
Rūkas suvilgė josios kasas.

Noko, prinoko vaisių ir uogų,
Dažė, nudažė ruduo lapus.
Ežere plaukėm, smėlyje šokom,
Gaudėm žuvytę ir drugelius.

Nuščiuovo paukščiai, gervės išskrido,
Lizdeliai medžiuos supas tušti.
Varpas mokyklon vaikus surinko,
Skaitom, dainuojam, rašom linksmi.

IŠ TAUTOSAKOS LOBYNO

PIRMOJI LIETUVIŠKA KNYGA

Pirmoji lietuviška knyga buvo išleista *Mažajoje Lietuvoje*, arba *Rytų Prūsijoje*, 1547 m. Jos pasirodymas susijęs su Reformacijos judėjimu, 1517 m. prasidėjusiu Vokietijoje ir netrukus atkeliavusiu į Mažąją Lietuvą. Knygos autorius – didžiausias to meto lietuvių šviesuolis *Martynas Mažvydas* (1510-1563). Nedaug težinoma apie jo gyvenimą. Aišku, kad jis buvo išsimokslinęs žmogus, mokėjo kelias kalbas. Manoma, kad jis buvo kilęs iš Žemaitijos, mokytojaves Vilniuje, o vėliau, kai katalikai Lietuvoje ėmė persekioti liuteronų tikėjimo šalininkus, išvyko į Mažąją Lietuvą. Baigęs Karaliaučiaus universitetą, visą likusį gyvenimą dirbo liuteronų kunigu Ragainėje.

Pirmoji lietuviška knyga parengta Martynui Mažvydui gyvenant ir studijuojant Karaliaučiuje. Paprastai ji vadinama Mažvydo katekizmu, bet visas jos pavadinimas – „*Katechizmuso prasti žodžiai, mokslas skaitymo rašto ir giesmės dėl krikščionystės bei dėl bernelių jaunų naujai suguldytos*“. Knygą sudaro trys dalys: katekizmas, elementorius ir giesmynas. Katekizme, išverstame iš lenkų kalbos, glaustai išdėstyti svarbiausi krikščionybės teiginiai, čia taip pat supažindinama su krikščioniškosios dorovės principais. Kaip jau pati knygos antraštė rodo, Mažvydas, šalia katekizmo, duoda ir pirmąją lietuvišką skaitymo vadovėlį – elementorių, kad žmonės galėtų kartu pramokti ir rašto. Pirmą kartą čia paskelbta lietuviška abėcėlė. Giesmyną sudaro 11 verstinių giesmių su gaidomis. Taigi pirmoji lietuviška knyga tapo labai reikalinga ir mokyklai, ir bažnyčiai.

Evalda Jakaitienė

Ragainė

Ragainė – miestas, įsikūręs kairiajame Nemuno krante, 10 kilometrų nuo Tilžės. Vietovardis siejamas su žodžiu *ragas* – „pusiasalis“ arba su *Ragaina* – „miškų dievybė“.

Ragainė – senoji skalvių pilis buvo pastatyta ant aukšto Nemuno kranto. Iš archeologų radinių galima manyti žmones čia gyvenus nuo akmens amžiaus.

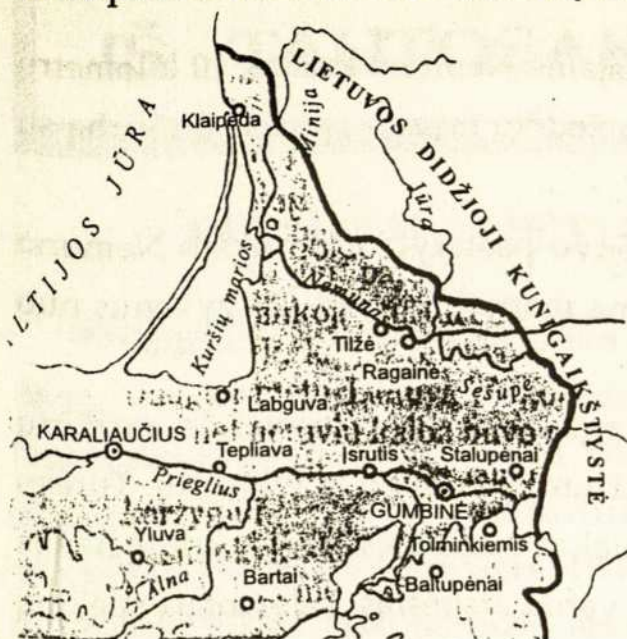
Padavimas pasakoja, kad Ragainės pilyje gyvenęs milžinų kunigaikštis su trimis sūnumis – Tilžium, Rambynu ir Vilmantu. Turėjęs jis ir dukterį, kurios tikro vardo niekas nežinojęs. Kartą kunigaikštis paskelbė išleisias ją už to, kuris jos vardą atspėsias. Į devintąją spėjimų dieną pasisekė vienam prastos kilmės jaunuoliui Ragainės vardą pasakyti – tai ir buvęs kunigaikštystės vardas. Jis ir tapęs jos vyru. Senasis kunigaikštis miręs, o pilį žmonės Ragainės pilimi ėmę vadinti. Ilgai ragainiečiai gyveno laimingai, kol svetimtaučiai panorą pilį užimti.

1275 metais iš Kuršių marių laivais atplaukė 1,000 įgudusių Ordino riterių ir karių. Po atkaklios kovos jiems pavyko perlpti pilies sienas ir įsiveržti į vidų. Kryžiuočiai išžudė Ragainės gynėjus, moteris ir vaikus išsivarė nelaisvėn, o pilį sudegino.

1355 metais kryžiuočiai pasistatė naują mūrinę pilį. Iš čia jie užpuolė ir 1362 metais sudegino Kauną. Apie kryžiuočių pilį yra kitas padavimas.

Ilgai statė kryžiuočių pilį tūkstančiai rankų. Tačiau, kas per dieną buvo pastatoma, per naktį buvo sugriaunama. Paaiškėjo, kad tai tankiuose miškuose gyvenančių Skaluvos milžinų darbas. Riteriai bandė juos apsupti ir nužudyti, bet šie laiku pasitraukė. Tik devynerių metų vaikas įkliuvo įtūžusiems vokiečių riteriams. Šie įmūrijo jį gyvą į pilies sieną, ir daugiau niekas netrukdo statyti pilį. Dar ir dabar įėjus į kiemą, dešinėje pilies sienoje, gerai išžiūrėjus, galima pamatyti tą vietą, kurioje

ilsisi paskutinis Skaluvo milžinų vaikas.

Mažoji Lietuva XVIII a. pradžioje

Ragainės miestas ėmė plėstis XVI amžiuje. Įdomi senoji Ragainės bažnyčia. Ji buvo panaši į salę. Šioje vietoje brandžiausius savo metus praleido žymus lietuvių kultūros veikėjas kunigas Martynas Mažvydas. Į Ragainę atvyko 1549 metais, išleidęs pirmąją lietuvišką knygą „Katekizmas“. Jis buvo karštas liuteronų tikybos skleidėjas, rūpinosi parapijiečių

švietimu, uoliai prižiūrėjo, kaip mokomi Ragainėje vaikai. Martynas Mažvydas mirė 1563 m. gegužės 21 d. Ragainėje. Palaidotas tikriausiai tų laikų papročiu bažnyčioje po grindimis.

Ir Mažosios, ir Didžiosios Lietuvos svarbiausias leidinys – 1883 metais Ragainėje pasirodęs pirmasis lietuviškas laikraštis „Aušra“. Jis iškėlė tokius šūkius: 1. Mes nenorime virsti vokiečiais, lenkais, rusais. 2. Mes nenorime atsižadėti savo kalbos ir savo tradicijų. 3. Nenorime mokyklų, kurios mus paverstų kitataučiais. „Aušra“ ugdė lietuvių savigarbos jausmą, siekė, kad lietuviai visur ir visada jaustųsi lietuviais.

Vytautas Šilas, Henrikas Sambora

* * * * *

- Ragainės miestas dabar priklauso Rusijos Kaliningrado sričiai ir vadinasi Nemanas. Tačiau šis miestas labai brangus Lietuvai. Kodėl?

* * * * *

skalviai – senovės baltų gentis, gyvenusi prie Nemuno žemupio

MŪSŲ KŪRYBA

Rašo Vinco Krėvės lituanistinė mokykla (Philadelphija)

JEI AŠ BŪČIAU PREZIDENTĖ

Jeigu aš būčiau prezidentė, aš neleisčiau niekam rūkyti. Jei kas rūkys, gautų pabaudą. Aš mažinčiau „taksus“ (mokesčius valdžiai). Nebūtų smurto („violence“). Aš skrisčiau į visokias kitas valstybes. Nebūtų karų nes beveik visi būtų draugai. Krautuvėse viskas būtų veltui. Niekas neparduotų šautuvų. Jei aš būčiau prezidentė, aš turėčiau pakankamai pinigų skristi į Kaliforniją.

Rūta Bagdonavičiūtė

Jei aš būčiau prezidentė, aš galėčiau visus šautuvus ir cigaretes surinkti ir paslėpti. Visi žmonės, kurie dabar neturi namų, turėtų namus. Nebūtų blogų žmonių, visi būtų labai geri. Mokykla būtų tik pirmadieniais. Visiems užtektų pinigų. Visi mano draugai turėtų namus kaip mano. Visi turėtų dideles mašinas su telefonais. Aš galėčiau turėti du šunis. Jų vardai būtų Sniukums ir Spirgis. Man būtų labai smagu.

Vilija Viliamaitė

Jei aš būčiau prezidentė, aš pirmiausia sustabdyčiau smurtą. Aš nubausčiau žmones, kurie šiukšlina. Žmonės, kurie užmuša kitus žmones, nebūtų paleisti iš kalėjimo. Žmonės, kurie serga su AIDS ir kitom ligom, gautų geresnius vaistus. Būtų mažiau taršos (pollution). Būtų daugiau knygų vaikams. Nebūtų šautuvų ir narkotikų. Aš daug dalykų padaryčiau ir čia tikrai keli.

Gaja Stirbytė

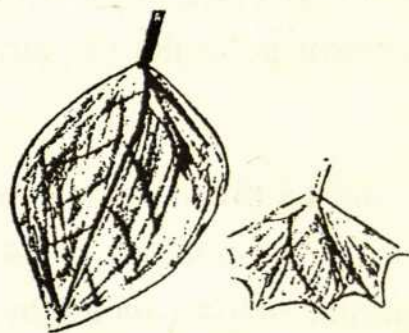
Jei aš būčiau prezidentė, aš norėčiau būti pirma prezidentė. Aš neleisčiau žmonėms dažyti ant sienų Philadelphijoje. Niekur nebūtų galima gauti narkotikų. Visai nebūtų taksų. Tie žmonės, kurie užmuša kitą žmogų, būtų kalėjime 39 metus. Jeigu yra dalykas kurį tu nori pirkti, tai užteks vienu doleriu mažiau, jeigu tu neturi kiek reikia. Kai eini į teatrą, reikėtų mokėti už bilietus ir reikėtų mokėti už išnuomavimą filmų, bet galėsi gauti vieną išnuomavimą veltui.

Lina Maciūnaitė

* * * * *

*Krinta lapai nuo šakų.
Kaip jiems linksma, kaip smagu!
Įvairiausių jie spalvų,
Vikriai sukasi ratu.*

*Vėjas papučia smagiai,
Lapai krinta dar greičiau,
O spalvotu takučiu
Į mokyklą aš skubu.*

*Birutė Baguckaitė
Navininkų m-kla*

Alicijos Keizytės pieš.

Mokinių pasisakymai

Ar tave yra kas mušęs, kuriam tu nieko nepadarei, ir nutarei mušt atgal? Todėl Lietuvoje įsikūrė partizanai, kitaip žinomi Miško Brolių vardu.

Atėjo iš rytų baisus ir neįsivaizduojamas priešas – rusai, dar kitaip žinomi kaip komunistai, enkavedistai, bolševikai. Partizanai buvo daugiausia jauni vyrai, kurie priklausė Lietuvos kariuomenei ir kiti, kurie nebuvo turėję šautuvo. Ne visi priešai atėjo iš rytų, kiti buvo savi lietuviai, kurie išdavė savo kraštą. Čia viskas vyko baigiantis ir pasibaigus II-jam pasauliniam karui. Kiekvienas partizanas turėjo slapyvardį, nešiojo Lietuvos kariuomenės uniformas. Partizanai įsikūrė, kad Lietuva atgautų savo laisvę ir visokiais būdais trukdė priešui. Kovojo dėl laisvės savo kraštui... Tai Lietuvos tikri gynėjai!

Gintautas Stirbys

Partizanai buvo svarbūs žmonės Lietuvos istorijoje. Partizanai pradėjo veikti apie 1944 m., kaip rusai užėmė Lietuvą. Jų veikimas buvo trukdyti rusams. Partizanai buvo daugiausia jaunesni vyrai iš gimnazijos ir kariškiai. Giliai miškuose buvo jų namai-bunkeriai, kad nei vietiniai, nei rusai jų rasti negalėjo. Maisto gaudavo pas ūkininkus. Tą pastebėjo komunistai ir pradėjo areštuoti ūkininkus, kitus iškraustė į kolchozus.

Lukša yra vienas iš žinomų partizanų, jo tikras vardas yra Juozas Daumantas. Jis su dviem draugais atkeliavo į vakarus prašyti pagalbos. Jis ten parašė knygą „Partizanai“, tik kas nors kitas parašė pabaigą, nes jis žuvo. Jis žuvo, nes buvo išduotas vieno partizano kuriuo pasitikėjo, kai grįžo į Lietuvą. Po Lukšos mirties partizanai pradėjo silpnėti, nes rusai smarkiai kovojo prieš juos.

Daina Maciūnaitė

Rašo Karaliaus Mindaugo lituanistinės mokyklos mokiniai (Baltimore)

ABITURIENČIŲ ŽODIS

Mieli Karaliaus Mindaugo mokyklos mokiniai,

Sveiki! Aš lankiau lietuvišką mokyklą maždaug dešimt metų, nuo to laiko kai Kiškių Klubas prasidėjo!!! Aš gal dažnai ir nenorėjau lankyti šeštadieninę mokyklą. Gal ir Jūs taip jaučiatės dažnai. Vis dėlto pasiaukoji ir atiduodi laisvą dieną.

Bet ar čia tikrai pasiaukojimas? Jei tikrai pagalvoji, daug ir gauni naudos. Ne tik išmoksti geriau rašyti ir skaityti lietuviškai, išmoksti apie Lietuvą, kokia ji buvo ir yra dabar. Mes dainuojame, šokame, vaidiname lietuviškai. Lietuviškus rankdarbius ir projektus dirbame. Daug kas buvo įdomu ir smagu. Yra proga susidraugauti ir pabendrauti su kitais lietuviais.

Praeitą vasarą buvau Lietuvoje. Aš gal viską teisingai nepasakiau, bet galėjau pasišnekėti su giminėmis. Dabar ir susirašinėju su pussesere. Jeigu nebūčiau lankiusi lietuviškos mokyklos, turbūt dar silpniau kalbėčiau ir suprasčiau lietuviškai. Baigiant, noriu padėkoti savo visoms mokytojoms ir tėveliams, kurie mokė mane lietuviškai.

Julija Marija Slavikaitė

Mieli draugai,

Mano vardas yra Julija Sajauskaitė. Aš buvau mokinė Karaliaus Mindaugo mokykloje dešimt metų. Šita mokykla yra ypatinga todėl, kad mokytojos yra labai geros. Jos nori, kad mokiniai išmoktų daug apie Lietuvą – istorijos, literatūros, ir gramatikos. Mes ir šokam, ir dainuojam. Aš daug išmokau šioje mokykloje.

Yra labai svarbu eiti į lietuvišką mokyklą. Man sunku kalbėti lietuviškai ir užtai aš dažnai pagalvojau, kad yra kvaila eiti į šią mokyklą, bet tai neteisybė. Jeigu žinai kaip kalbėti lietuviškai, tai gali su tėvais ir seneliais susikalbėti.

Pabandyk išmokti kiek galint daugiau. Tada tu gerai pasijausi. Tu žinosi dvi kalbas ir tavo draugai galvos, kad tu esi labai protingas.

Ačiū!

MANO NAMINIS GYVULYS

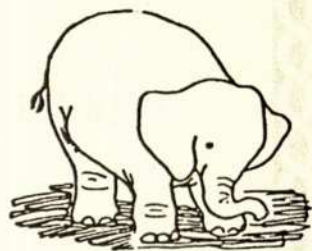

Mano naminiai gyvuliai būtų viščiukai. Man jie patinka, nes jie yra labai maži ir minkšti. Problema yra, kad jie gali pasimesti, kai aš juos paleisiu. Kai jie lesa maistą, aš taip pat alkana. Aš juos laikyčiau savo kambaryje. Kai jie užaugtų ir turėtų savo vaikų, aš pasilaikyčiau juos visus. Nors turėčiau 30 jų, aš tebemylėčiau visus kaip vieną.

Kai aš maudyčiausi, aš juos irgi nuplaučiau. Rytais aš juos paleisčiau po savo kambarį. Jie visur laiptotų – ant lovos, ant kėdžių, visur. Man patiktų labai daug kitų gyvulių turėti, bet aš su šitais turėčiau daug darbo!

Laura Šeštokaitė

Aš noriu gauti dramblių nes man tada nereikės naudoti autobuso ir nereikės leidimo vairuoti mašiną. Jam niekad nereikės benzino. Kai sniega, jis galės būti mano rogės. Kai aš norėsiu miegoti lauke, galėsiu po savo drambliu atsigulti.

Jo vardas bus Buba. Buba turės daug draugų. Buba gyvens mano užpakaliniame kieme. Buba galės ėsti lapus nuo medžių. Kai Buba susilauks bubiukų, aš juos išdalinsiu savo draugams. Ir vieną bubiuką pasilaikysiu sau, kad Bubai nebūtų liūdna.

Vilija Viliamaitė

Aš turiu vėžliuką vardu Tukas. Jis labai geras ir klauso manęs. Jis kartais pabėga ir jį sunku pagauti. Bet jis vistiek geras. Jis kartais valgo mano popierių. Man taip nepatinka, kai jis valgo. Jam patinka maudytis. Aš prileidžiu vandens į vonią ir jį įdedu. Jis plaukia gražiai. Tukas kartais kanda mamai. Jis keturių ar penkių metų amžiaus. Kai aš išvažiavau į Ameriką, savo draugą Tuką aš atidaviau pagloboti savo pusbroliams Mindaugui ir Augustui. Ačiū jiems labai.

Matas Bagušinskas

Tėvynė

Kai saulė teka pakrašty,
Vanduo banguoja pajūry,
Laužai liepsnoja tamsoje,
Tai tėvų žemė – Lietuva.

Kai žmonės verkia kapuose,
Ir kraujas liejas miškuose,
Kai laisvė perkama krauju,
Didvyrių Lietuvos narsių.

Kai plevėsuoja vėliava,
Geltona, žalia, raudona,
Skrenda tyra širdžių malda.
Ten mūsų žemė – Lietuva.

Valdas Varnas, 8 sk.

Šv. Kazimiero lit. mokykla

Los Angeles

RIESTANOSĖS NUOTYKIAI

Kartą dideli stebuklai įvyko. Viena ragana, vardu Riestanosė, skrido savo šluota „Kinijuba 195“. Pamatė prieš save raganių, kuri ji jau seniai buvo išimylėjusi. Šiuo metu ji skrido virš Vilniaus. Galvojo, pasirodys savo mylimajam ir išsuks keletą ragočių. Ėmė lakstyti virš Vilniaus, tai žemyn, tai aukštyn, ir staiga jos dešimt metrų ilgio sijonas užsikabino už Televizijos bokšto. Ėmė šokinėti, bet sijonas buvo pasiūtas iš bambuko lapų, kuriuos ji parsivežė iš išvykos į Afriką, todėl neįmanoma buvo jį suplėšyti. Dvi dienas ji kabojo ant bokšto.

Antrą dieną, vakare, pradėjo lyti lietus ir pakilo audra.

Staiga perkūnas trenkė į bokštą, ir raganos sijonas suplyšo. Iš to pykčio ragana ėmė trankyti savo šluotą, o ta užpykusi nusprendė jos neklausyti. Ragana įsakė šluotai sustoti, bet ta neklausė ir paspruko jai iš rankų. „Kinijuba 195“ nulėkė namo, o ragana krito į žemę. Riestanosė krito dvi dienas ir dvi naktis, kol nukrito į Bedugnių pasaulį. Ten ji pamatė velnius ir velniūkštes, šokančius aplink degantį laužą.

Kai velniai ją pamatė, tuojau ir pagavo. Riestanosė spiegė, rėkė, bet tai nieko nepadėjo. Velnių vadas įsakė atnešti didelį katilą ir įpilti jame vandens. Ragana suprato, ką tai reiškia. Velniai paėmė ją ir įdėjo į katilą. Riestanosė jautė kaip jos padai ėmė svilti ir darėsi kaskart karščiau. Ji stengėsi prisiminti savo stebuklingus užkeikimus. Staiga sušuko:

– Makum, bucum, pokit, strokit, velniai sustokit!

Ir visi jie pavirto akmenimis. Tada ragana ėmė šaukti savo šluotą, atsiprašinėti. „Kinijubai 195“ pagailo Riestanosės ir ta atskrido su pagalba. Riestanosė pasiėmė į kišenes du velnius, pavirtusius akmenimis, ir nulėkė namo. Kai įėjo į savo namelį ant stirnos kojos, kuris stovėjo Žiurkių miško viduryje, ji sugrąžino velniams jų buvusi pavidalą.

Nuo to laiko velniai buvo Riestanosės tarnai. Jie taisė šluotas ir virė valgyti Riestanosei.

IŠ ISTORIJS LOBYNO

BARBOROS RADVILAITĖS GRĮŽIMAS

Birutė Baltrušaitytė

Nuo ankstauro ryto pradėjo skambėti visų Vilniaus bažnyčių varpai. Pilnas miestas buvo jų darnaus griaudėjimo.

— Bene skelbs karą maskvėnams? – spėliojo murzini priemiesčių berniūkščiai.

Kuomet prakalba visi šventųjų bažnyčių varpai? Per didžiąsias šventes, per gaisrą, grasinantį miestui, ir per laidotuves.

Vilnius žinojo: gedulinga procesija seniai iškeliavo iš karalių miesto. Iš Krokuvos. Karalius Žygimantas Augustas ir pėsčias, ir raitas lydi karalienę. Karalienė mirė, ir karalius, pavargęs, pajuodęs nuo sielvarto ir kelionės dulkių, kiūtina paskui karstą.

Vilnius laukė Barboros Radvilaitės. Netgi meistras nieko šįryt nesakė Martynui, neuždraudė išeiti į žmones, nes ir šventieji tėvai pakvietė melstis už Jos Didenybės vėlę.

Tiktai vieną vienintelį sykį Martynas matė karalių sutikimą. Tada, kai pirmąkart atvažiavo į Vilnių. Kai tėvas atidavė jį mokytis kurpiaus amato. Jis dirbdavo nuo aušros ligi tamsos, o naktį miegodavo kaip užmuštas. Sutemus mieste būdavo gesinami žibintai. Iš rotušės bokšto sargybiniai akylai stebėdavo, bene kas nepakluso paliepiui. Bene pro langinių plyšelių dar blyksi šviesos

ruožas. Nepaklusėlius griežtai bausdavo. Šviesusis karalius ir miesto tėvai saugojos gaisro. Prieš gerą dvidešimtį metų, kai Martyno dar nė kvapo pasauly nebuvo, baisios liepsnos prarijo medinius ir netgi mūrinius Vilniaus namus. Sudegė pilies rūmai Katedros pašonėje. O! Nuo tų metų griežtų griežčiausiai prisakyta – laikytis tvarkos. Ją įvedė patsai Žygimantas Augustas, tas linksmas ir nelaimingas karalius, kursai dabar kaip šešėlis slenka paskui Barboros karstą.

Eglės Valiūtės piešinys

Aplinkui aimanavo elgetos. Karšta birželio saulė kepino jų skarmalus. Perkarę, žaizdoti jie, rodos, dar labiau apnuogino savo randus ir votis. Tą reikėjo daryti, nes per laidotuves dosniai dalijama išmalda.

Martynas nežiūrėjo į pavargusius ir elgetas. Jis buvo pripratęs prie margų Vilniaus vaizdų. Čia pralėkdavo puošnios karietos, žvengdavo ir piestu stodavo staigiai stabdomi žirgai. Ten,

anapus Neries, dirbo plytinės. Kitoj miesto pusėj ūžė malūnai. Gatvėmis eidavo orūs žydų rabinai, pirkliai su špagomis, jų žmonos siaustydavos į sabalų kailius, šmirinėdavo gudų, totorių, lietuvių vaikai. Kiekvienas lalėdavo saviškai.

O dabar garsiai gaudė varpai. Dinn donnn, dinn donnn... Atrodė, visi miestiečiai išėjo į gatves. Auksakaliai užrakino savo dirbtuvėles, kurpiai numetė kurpalius ir nusirišo ordines prijuostas, kepėjai slėpė už nugaros dar miltuotas rankas. Sustojo darbas ir kalvėse.

Barbora Radvilaitė važiavo per miestą. Jos niekas nesveikino, nešaukė: Vivat! Niekas nesistebėjo jos grožiu, nesižavėjo raudona suknia, siuvinėta aukso siūlais, kurią ji mėgo nešioti, gyva būdama.

Karstas buvo užkaltas, nes Barbora mirė prieš du mėnesius. Prieš mirtį paprašė karaliaus, kad ją palaidotų Lietuvoje. Vilniuje.

Žygimantas Augustas tikėjos palaidoti žmoną Šventos Onos bažnyčioje, o kol bažnyčia neužbaigta, karalienė ilsėsis Katedroj. Šitaip dera karaliams.

Gaudė, dejavo varpai, ir minia tylėjo. Ji puolė ant kelių. Meldėsi. Suklupo ir Martynas, vis klausinėdamas savęs:

— Jeigu karaliai gali viską, tai kodėl jie miršta? Karaliai laimi karus ir pergali gaisrus, jų paliepimu iškyla nuostabiausios bažnyčios, tačiau jie nepergali mirties. Vadinas, ir karaliai ne viską gali?..

Ši nuodėminga mintis nudegino Martyno sielą. Jis krūptelėjo. Jis buvo paprastas bernaitis, kuriam reikia duonos ir vandens.

Argi jam dar reikia galvoti?!

Matyt, reikia. Nejaugi jūs patikėtumėt, kad šešioliktojo amžiaus Vilniuje toks bernaitis, kursai pratinos prie kurpiaus amato, galėjo nieko negalvoti?! O, ne!

Bet mes užmiršome varpus ir juodu audeklų išpuoštas bažnyčias, mes užmiršome karalių Žygimantą Augustą ir žmoną, gražiąją Barbora, kilusią iš Radvilų giminės. Tai ji kažkada vaikščiojo po Žemutinės pilies sodą, tai ji, švytėdama perlų vėrinium, ėjo pasitikti Žygimanto Augusto, – tiktai Martynas to nebuvo matęs ir mes su jumis niekuomet to nebeišvysime.

Martynas matė juodas vėliavas ir dulkėtą Vilniaus gatvių grindinį. Jis matė kurpes. Daugybę miestelėnų kurpių – smailų ir bukų – iš visokiausios odos. Jis suprato, kad kurpės kaip ir žmonės gali būti gražios.

Tad tegyvuoja Martynas ir jo meistras! Tegyvuoja juoda Vilniaus duona ir Žygimantas Augustas, įsakęs anksti gesinti miesto žibintus! Tada ir kurpiaus mokiniai galės pailsėti. Jie miega. Sapnuoja niekuomet neregėtus sodus, o po juos vaikšto karalienė. Ji nemirė. Ji apakina savo grožiu, ir žmonės turi ką vienas kitam papasakoti. Reikia kalbėti ne vien apie kalves, malūnus ar kurpes – reikia kalbėti apie grožį, ilgėtis jo. Tuomet ir pats būsi gražesnis, o toliam – lemta prasmingiau gyventi pasaulyje.

Tai įvyko 1551 metų birželio 24 dieną Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos sostinėje Vilniuje.

NUKENTĖJUSI NOSYTĖ

Šile meškiukas Dručkis
Nosytę šlapią pūtė –
Į tokią skaudžią vietą
Ilgėlė jam bitutė.

„Oi, koks buvau aš kvailas,
Kad uosčiau tą žiedelį,
Bet man pasivaideno,
Kad ten medaus būt gali.“
Pravirko vargšas Dručkis
Per visą girią žalia,
Ir ašarėlės vilgė
Ištinusią nosele.

„Ir kaip kiti išlaižo
Medučio po statinę,
Ir niekas jiems neigelia
Ir nosys neištinė?

*Piešinys dail. V. S. Stančikaitės iš „MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS”.
Knygelė gaunama administracijos adresu. Kaina 13 dol.*

TIKIU

Irena Šerelienė

ROŽINIO KARALIENĖ

Lietuvoje Sigutė iš giminaitės Saulenės gavo dovanų gintarinių karoliukų rožinį. Labai nudžiugusi Sigutė tuoj pradėjo tyrinėti visus karoliukus: ir permatomus, ir nepermatomus, ieškodama prieš 30 milijonų metų gintare užmigusios kokios nors muselės. Deja, ji nerado muselės, bet viename karolėlyje pamatė mažytę, mažytę šakelę. Sigutė, nudžiugusi, pagalvojo: „Va, vežuosi namo Lietuvos girių medį.“

Dabar buvo spalio mėnuo – Karalienės Marijos rožinio mėnuo. Du kart savaitėje Sigutė su mamyte ir močiute eidavo bažnyčion rožinio pamaldoms.

Kartą Sigutė pasisakė mamytei: „Man rožinis yra nuobodus: vis tas pats, ir tas pats...“

— O kaip tu meldies rožiniu? – paklausė močiutė, sėdėdama kartu su jomis svetainėje.

— Ogi, kai kunigas pasako paslapties pavadinimą, tai paskui, kartu su visais, kartoju tas pačias maldas, vis tas pačias...

— Sigute, – prašneko mamytė, – aš tau šiek tiek paaiškinsiu apie rožinį.

Kai XIII a. iš 150 psalmių, iš kurių buvo sudarytas rožinis, buvo palikta tik 50 „Sveika, Marija“ maldų ir 15 „Tėve, mūsų“ maldų, rožinis buvo pavadintas „rosarium“ – puokšte. Taigi, kiekviena rožinio malda yra kaip rožė, kurią dovanoji Jėzui ir Jo

Motinai Marijai. Taip sudedi gražią rožių puokštę.

— Sigut! Kiekviena rožinio paslaptis yra iš Jėzaus gyvenimo žemėje – nuo Jo gimimo iki mirties ir prisikėlimo. Kai meldžiamės rožiniu mąstydami apie tai, tai, lyg padavę ranką švč. Motinai Marijai, einame kartu su Ja šalia Jėzaus per visą Jo gyvenimą, – pridėjo močiutė.

Tada vėl prabilo mamytė:

— Eidama tarp Jėzaus ir Jo Mamytės, tu taip pat gali su jais ir pasikalbėti, pasisakyti, kas tau smagu ar kas skauda. Visa tai gali su kiekviena rože atiduoti Jėzui. Sekdama mintimis Jėzaus gyvenimą, pradėsi suprasti ir kas Jam buvo smagu, kas Jam skaudėjo.

— Aš taip niekad nepagalvojau, – pasisakė Sigutė. — Nors ir žinojau, kad „Sveika, Marija“ yra sudėta iš arkangelo Gabrieliaus sveikinimo Marijai ir Elzbietos džiaugsmingo išsireiškimo, bet man nusibosdavo kartoti ir kartoti tą pačią maldą. O kodėl švč. Marija yra vadinama „Rožinio Karaliene“?

— Paaiškinsiu tau ir tai, Sigut, – vėl prakalbo mamytė.

— 1917 m. Portugalijoje, netoli Fatimos, Cova de Iria, (Irenos slėnyje), švč. Marija pasirodė trimis vaikams: Liucijai dos Santos (10 m.), Pranciškui Marto (9 m.) ir Jacintai Marto (7 m.). Liucija dar tebegyvena karmeliečių vienuolyne. Vienam iš pasirodymų švč. Marija pasisakė esanti Rožinio Karaliene ir prašė vaikų ir visų kitų melstis už atsivertimus. Kad žmonės įtikėtų Jos pasirodymais, švč. Marija prižadėjo stebuklą. Tas stebuklas įvyko spalio mėn. 13 dieną.

— Tikras stebuklas? Koks stebuklas? – paklausė Sigutė.

— O, labai tikras stebuklas, – atsakė mamytė. — Tą dieną į

slėnį susirinko apie 60 tūkstančių žmonių. Labai lijo ir visi buvo permirkę. Staiga pasirodė danguj saulė, kuri, besisukdama, pradėjo labai greit artėti žemėn. Žmonės nusigando, rėkė ir šaukė. Priartėjusi gan arti žemės, saulė pradėjo vėl grįžti atgal į dangaus skliautą. Visi ir visa stebuklingai išdžiūvo, lyg visai nebūtų liję.

— Tad nuo to laiko mes ir vadiname švč. Motiną Rožinio Karaliene, – pridėjo vėl močiutė. — Fatimos stebuklas buvo Bažnyčios pripažintas tikru ir toje vietoje buvo pastatyta graži bazilika.

Šeštadienio vakarais rožinio pamaldų nebūdavo. Sigutė, sugrįžusi savo kambarėlin, atsisėdo į savo mėgiamą kėdę. Ji norėjo dar kartą apie visa, ką sužinojo, pagalvoti. Besileidžianti, rausvomis šviesomis žiburiuojanti, saulė priminė Sigutei Fatimos saulės stebuklą. Ji, pasiėmusi savo gintarinį rožinį, ir, apžiūrėjusi karoliuką su šakute vidury, panoro pasimelsti. Pasirinko rožinio garbingosios dalies paskutinę paslaptį: Marijos vainikavimą danguje. Sigutė užsimerkė ir pradėjo tyliai melstis. Jausdama besileidžiančios saulės spindulių žaismą kambarėly, ji pasijuto tarsi sėdinti po dideliu, dideliu Lietuvos medžiu, gaubiančiu visą namelį. To medžio lapai vėjely taip maloniai šnarėjo, o tarp šakelių čiulbėjo tūkstančiai paukštelių. Ir lapų šnarėjimas, ir paukštelių giesmelės, atrodė Sigutei, prisidėjo prie jos maldos Rožinio Karalienei.

* * * * *

<i>gaubti</i>	–	<i>dengti, gobti</i>
<i>šnarėti</i>	–	<i>šlamėti, šnabždėti</i>
<i>žaismas</i>	–	<i>žaidimas, darnus mainymasis, keitimasis</i>
<i>žiburiuoti</i>	–	<i>degti žiburiams, šviesti</i>

PUSRYČIAI SU LIŪTU

Teresė Pautieniūtė

Mano lėkštutė
labai daili –
nupieštas liūtas
jos vidury.

Kai aš suvalgau
savo košytę,
liūtas pamerkia
man akytę.

Liūtai, žiūrėk,
ką aš darau –
burną plačiai,
kaip tu, atdarau!

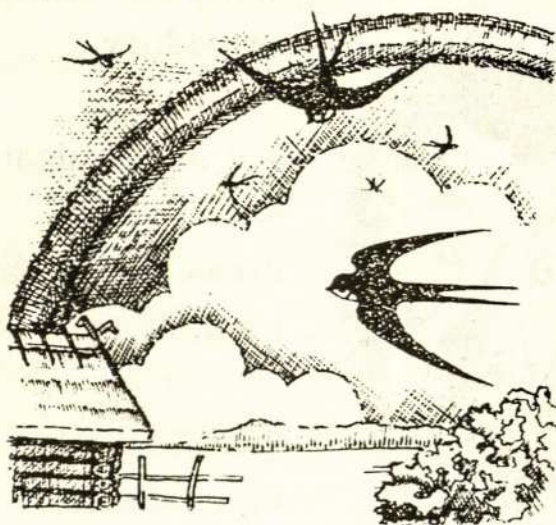
Ir moku praryt
visą pulką žąsų,
ir gąsdint mamytę
taip, kaip ir tu.

Plačiai išsižiosiu
garsiai užraumosiu:
— Liūtas nori ledų
su bananais ir šokoladu!

IŠ PASAKŲ SKRYNIOS

LAUMĖS JUOSTA

Pranas Mašiotas

Vasaros dieną smarkiai palijo. Paliovus lašenti, vaikai, išsisėdėję pirkioje, išbėgo už vartų po balutes pabraidyti. Netrukus ir saulutė žybtelėjo pro debesis. Kitoje dangaus pusėje pasirodė skaisti laumės juosta. Vaikai sustojo pasigėrėti.

— Daugiau nebus lietaus, kad laumės juosta pasirodė, – prabilo Jonukas.

— Debesyse vandens pritrūko, tai laumės juosta iš jūros vandenį traukia, – atsiliepė Petrukas.

— Ką ji iš jūros trauks, kad štai vienas lanko galas šiapus Baltrų svirno žemę siekia, o antras į alksnyno kraštą atsirėmęs, – prieštaravo Stasiukas, gerai išžiūrėjęs ir į svirną, ir į alksnyną.

— Tai tau kažin ko Kazys pripaistė; jis moka nebūtų daiktų

pripasakoti, – pritarė Stasiukui ir Jonas.

— Tai ką ta laumės juosta veikia, kam ji pasirodo? – klausinėjo Petrukas.

— Nei ji ką veikia, nei neveikia; taip sau nuo saulės šviesos pasidaro, ir tiek, – dar drąsiau atsiliepė Stasiukas. — Kad norit, aš jums laumės juostą padarysiu.

Vaikai, pagavę Stasiuko žodį, spyrė tuojau padaryti, ką pažadėjo. Stasiukas pasiėmė irklą ir nusivedė draugus prie upės.

Ibridęs į vandenį, atsistojo dešiniuoju šonu į saulę ir draugams liepė iš to paties šono atsistoti.

— Aš suduosiu irklų į vandenį, o jūs, – sako, – žiūrėkit į ištryskusį vandenį ir pamatysit laumės juostą.

Sudavė vieną kartą, sudavė antrą – nepavyko. Tik kai drožė trečią kartą, švystelėjo į orą visas pundulys smulkių vandens lašelių, ir juose aiškiai buvo matyti spalvotas lankas, lyginai kaip laumės juosta.

— Pamatėm, pamatėm! – sušuko vaikai. — Suduok dar!

Stasiukas dar kelis kartus sudavė irklų į vandenį. Kai geriau pataikys suduoti, vaikai šaukia:

— Matėm, buvo matyti laumės juosta!

— Tai saulės šviesa taip vandens lašeliuose atsimuša. Dabar suprantu, – tarė Petrukas. — Tai ką Kazys paistė?

Pamėgino ir kiti vaikai laumės juostą padaryti. Tik jiems ne taip gerai sekėsi – ne visi mokėjo gerai irklų į vandenį suduoti.

*Ši pasaka randasi Pr. Mašiotų knygoje „Senelio pasakos”.
Antroji autoriaus knygelė „Vaikučių pasakėlės”*

Knygelės gaunamos administracijos adresu. Kaina 6 dol.

JEI NEBŪTŲ KALBOS — TAI NEBŪTŲ LIETUVOS

KAIP MES SAUGOJAME GIMTAJĄ KALBĄ?

Mūsų gimtoji kalba – tai mūsų geroji motina. Ji yra mūsų protėvių ir tėvų vienintelis palikimas. Kalba – tai lietuvių tautos pagrindas.

Lietuvių kalbos senumą, gražumą ir turtingumą iškelia ir pabrėžia viso pasaulio mokslininkai. Ji yra labai svarbi senovės tyrinėtojams, taip pat besimokantiems indoeuropiečių kalbų. Lietuvių kalba dėstoma daugelyje pasaulio universitetų.

Kalbos saugojimo gija nusitęsia iš praeities į dabartį. Iš pradžių tai nebuvo sąmoningas ir atkaklus darbas. Kiekvienas rūpestis dėl literatūros, kalbos, tautosakos turtų dėjo tą pamatą, ant kurio gimtoji kalba dabar yra.

Seniausias lietuviškas rankraštinis tekstas buvo užrašytas šešiolikto amžiaus pradžioje. Jį surado lotyniškos knygos paskutiniame tuščiame puslapyje. Tai buvo poteriai dzūkų tarme. Šis rankraštis labai svarbus ne tik kalbos mokslui, bet ir kultūrai.

Tad kviečiu visus, branginančius savo kalbą, lietuvius išsaugoti gimtąją kalbą tokią, kokią mums paliko protėviai. Lai nebus mums gėda prieš mūsų vaikus. Tegul istorija mus ir toliau minės kaip mylinčius savo gimtąją kalbą žmones.

Natalija Kozar

Dieveniškų, „Ryto“ vidurinė mokykla,

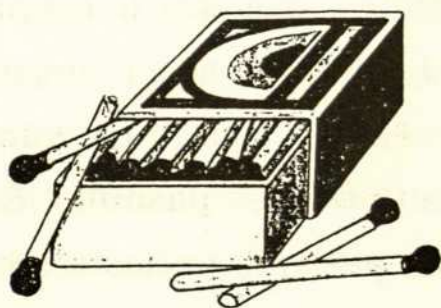
9 kl. mokinė

Degtukas

Lietuvoje 1884 metais jau veikė penki degtukų fabrikai, bet žodžio *degtukas* dar niekas nežinojo. Vadino tą daiktą kaip kas išmanė. Vieni sakė – *trinamasis šakalėlis*, *degamasis šakalėlis*, *įbraukiamasis šakalaitis*, kiti vadino tiesiog *šipulėliu*. Buvo paplitusi ir svetimybė – *sierčikai*.

Visi šie pavadinimai nepatiko Jonui Jablonskiui. Jis, redaguodamas Zemaitės apsakymus, ėmė ir pakeitė ten vartojamus „sierčiukus“ *degtukais*. Pasakojama, kad J. Jablonskis ne tik sukūrė šį naują pavadinimą, bet ir išplatino. Girdi, jis nuėjęs Kelmėje į kažkokią parduotuvę ir paprašęs degtukų. Parduotuvės savininkas kiša jam ir viena, ir kita, bet pirkėjas tik galvą krato, duodamas suprasti, kad jam ne tų daiktų reikia. Šioje parduotuvėje „nesusikalbėjęs“, J. Jablonskis patraukė į kitą parduotuvę, bet ir ten paprašytas degtukų krautuvininkas tik pečiais traukė. Pagaliau kantrybės pritrūkęs, kalbininkas pirštu parodė norimą prekę. Vėliau kai koks nors žmogelis šioje Kelmės parduotuvėje paprašydavo *sierčių*, krautuvininkas jam išdidžiai paaiškindavo, kad šis daiktas lietuviškai vadinasi *degtukai*. Kelmės apylinkėse greitai žodis ir prigijo. Na, o kiti lietuviai naują žodį surado laikraščiuose. Tačiau vargu kas tada nujautė, kad čia Jono Jablonskio darbas.

Algirdas Sabaliauskas

DARŽOVIŲ GINČAS

Darže augo daržovės. Saulutė jas šildė, lietus laistė, o vaikai ravėjo. Atėjo metas, ir daržovės ėmė virste virsti iš lysvių.

— Pokšt, – sprogo žirnio ankštis. — Prinokau! Kodėl niekas nenuraško? Nejau pamiršo, kokie mes, žirniai, skanūs?

— Tai mes, kopūstai, skanūs! – plyšdama per pusę, atsiliepė kopūsto gūžė. — Kadaisė mus duodavo po pietų kaip skanėstą. Ką pasakytų vaikai, jei šiandien jiems vietoj kompoto pasiūlytų kopūsto lapą?

— Nelabai apsidžiaugtų! – nusijuokė morka. — Aš ir dabar tinku desertui. Mamos sunkia morkų sultis, o vaikai pasigardžiuodami jas geria. Skanumas skanumu, bet mes turim daug karotino. Be jo vaikai menkai augtų ir prastai matytų!

— Mes taip pat turime karotino! – ėmė šaukti pomidorai. — Jo turi visos oranžinės ir rausvos spalvos vaisiai bei daržovės!

— Bet mes – saldžios! – nesiliovė morka.

— Na tai kas? – tarė svogūnas. Vaikai ir taip per daug gauna saldumynų. Nuo tų tortų, saldainių tik apetitas mažėja ir dantys genda! — Užtat mes turime fosforą! Ir geležies, ir vitaminų! Be jų vaikai tuoj suserga! Niekas negali prilygti morkoms!

— Suserga, jei nevalgo svogūnų ir česnakų! Mes – ne tik maistas, bet ir vaistas! Išgydome slogą, apsaugome nuo gripo!

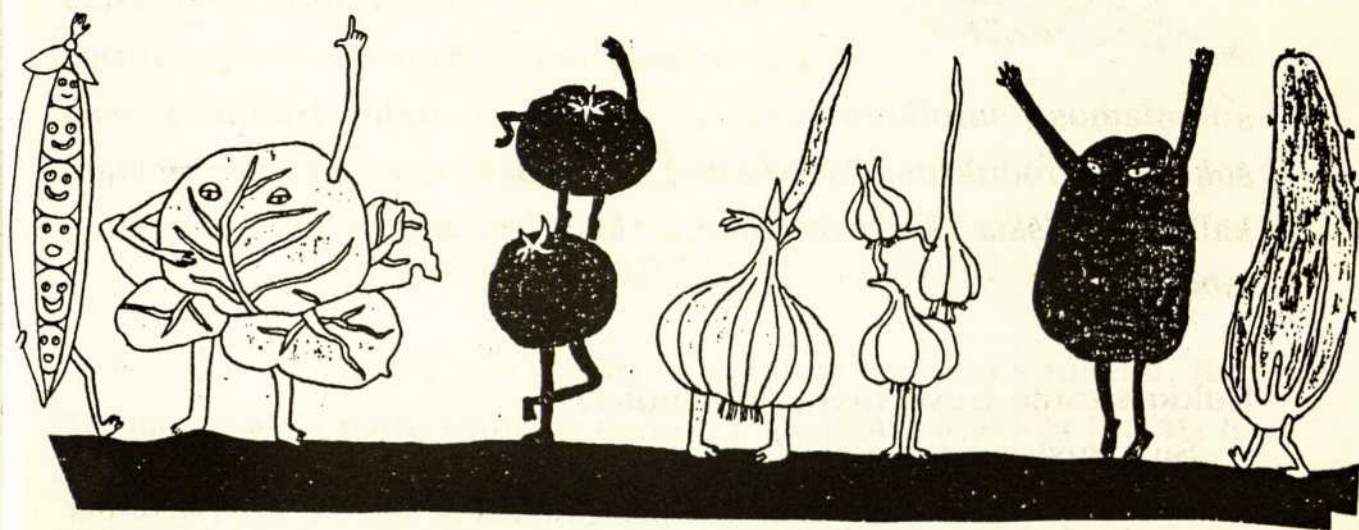
— Kas mane valgo, – tam nė sirgti netenka, – įsiterpė į ginčą bulvė. — Ne veltui maitinu pusę pasaulio! Šimtus patiekalų iš bulvių gamina! Išduosiu paslaptį: pačios verčiausios medžiagos – čia pat po mano žievele. Todėl sveikiausia virti mane neskustą. O

jei dar žalios pagrauzus!..

— Mane geriausia žalia grauzti, manel! – netvėrė agurkas.

Gal dar ilgai būtų ginčijęsi daržovės, bet nešina pintine, į daržą atėjo mama. Ji nuraškė žirnius, nusikirto baltagūžę kopūsto galvą, pasirovė morkų, svogūnų, česnakų, nusiskynė pomidorą, agurką, išsikasė bulvių. Daržovės atsidūrė pintinėje, ir šnekos nutilo...

Teta Rūta

Šviežia bulvytė

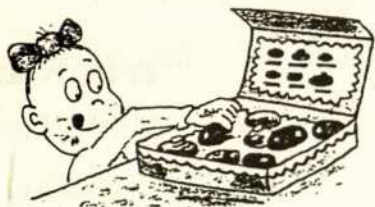
Bulvė daug akučių turi
Ir visom ji meiliai žiūri.
Bulvė iškepė mums blynų
Ir visus mus pavaišino.
— Ačiū, ačiū, – jai už tai
Mes dėkojame karštai.

Pomidorai

Jus vaišina pomidoras,
Rausvas, didelis ir storas.
Prašome, su grietine
Jūs suvalgykit mane.
Kai privalgysit lig valiai,
Bus raudoni jūs veideliai.

AR ŽINAI?

KAS YRA ŠOKOLADAS IR IŠ KO JĮ GAMINA

Šokoladą išrado senovės majai, gyvenę Meksikoje. Tada šokolado gabalai, sako, buvę tokie vertingi, kad majai juos naudodavo... vietoje pinigų! Šokoladas gaminamas iš kakavmedžio sėklų, kurios sumalamos į smulkius miltelius. Kakavos miltelių dedama į visus šokolado produktus. Pats žodis „šokoladas“ taip pat kilęs iš majų kalbos ir reiškia „kartusis vanduo“. Mat, be cukraus šokoladas yra... labai kartus!

Kokio skonio buvo majų šokoladas?

Suaugusieji mėgsta šokoladą ne mažiau nei vaikai. Tad drauge su visa savo šeimyna gali pabandyti pasigaminti šokoladą, kurį ir dabar mėgsta Meksikos gyventojai. Tuo labiau, kad jį gaminant tau tikrai prireiks suaugusiojo pagalbos.

Ko tau reikės? Kakavos miltelių, cukraus, sviesto, aliuminio folijos.

Ką daryti? Pirmiausia paragauk nedidelį žiupsnelį kakavos miltelių – tikrai įsitikinsi, kodėl šį produktą majai vadino karčiu. Tada metaliniame puodelyje – sumaišyk tris šaukštelių kakavos miltelių, 2 šaukštus cukraus ir pusantro šaukšto sviesto. Užkaisk ant nedidelės ugnies ir nuolat maišydamas kaitink, kol visi produktai ištirps ir tirpalas sutirštės. Išklok folija nedidelį dubenėlį, atsargiai supilk į jį visą tirpalą. Kai jis praeis, suvyniok jį į foliją ir pusei valandos idėk jį į šaldytuvą.

Ką tu pasigaminai? Tai, ką po pusės valandos išimsi iš šaldytuvo, nebus įprastinis šokoladas. Paragauk – tokį šokoladą valgė senovės majai!

Na, o jei nori savo svečius pavaišinti puodeliu karšto šokolado, pabandyk jį pasigaminti pagal štai tokį receptą.

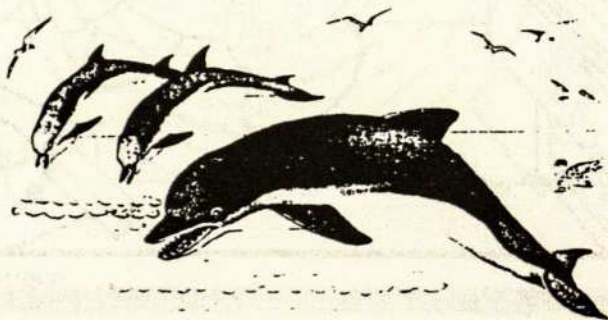
Sumaišyk 50 g sviesto, pusę stiklinės cukraus, 3 šaukštus pieno ir 3 šaukštelius kakavos. Pavirk ant silpnos ugnies, kol sutirštės, palauk, kol gaminys šiek tiek atvės, atsargiai supilk į puodelius ir vaišink svečius.

* * * * *

DELFINAS

Jūrų ir vandenynų gyventojas

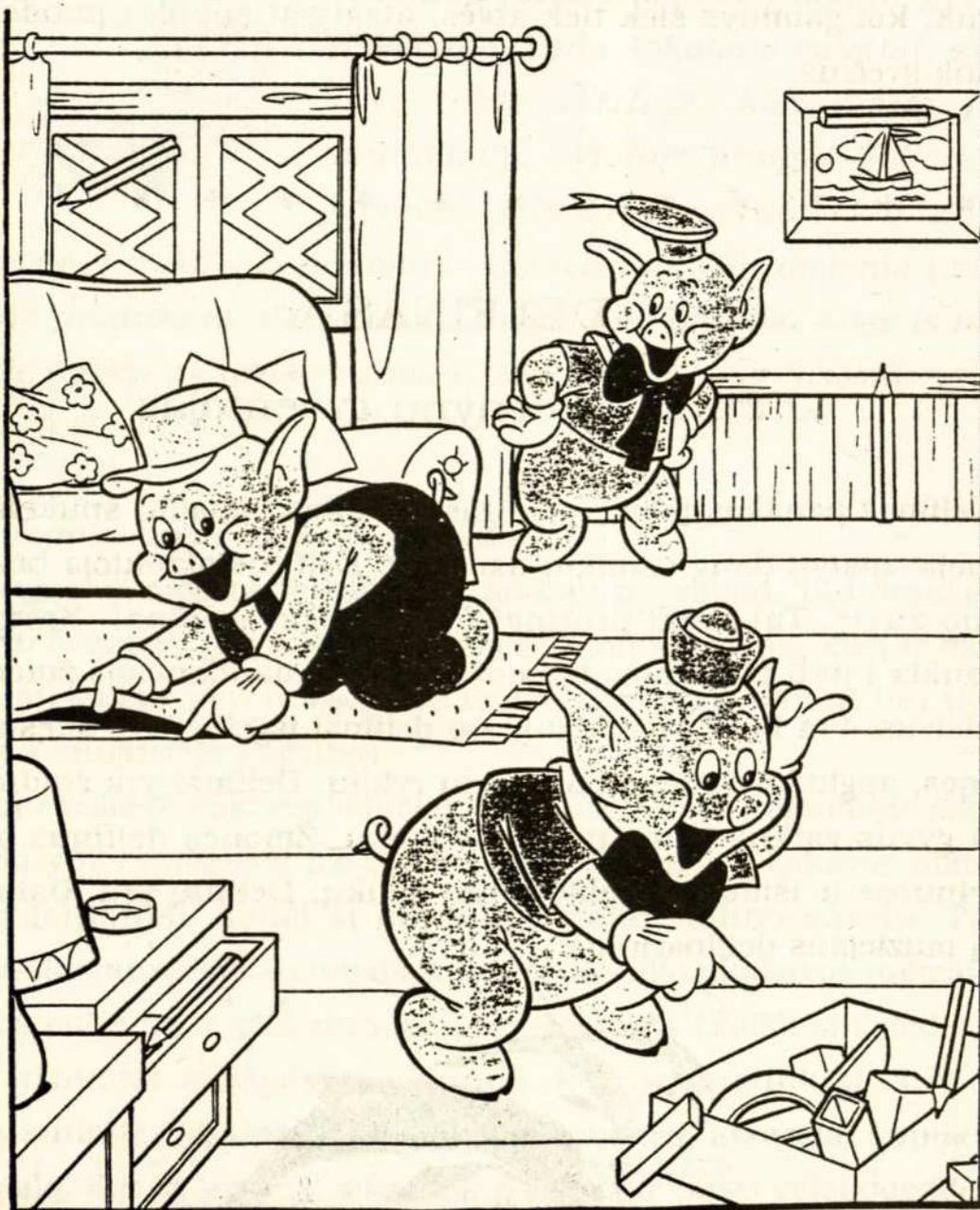
Delfinas panašus į žuvį – pailgas, aptakus, smailiu snukeliu. Kai išsižioja, matyti daug smulkių dantukų. Delfinai plaukioja būriais ir gaudo žuvis. Tai labai protingi ir draugiški gyvūnai. Kartais jie atplaukia į jūrų pakrantes ir žaidžia su besimaudančiais žmonėmis, lydi laivus. Yra buvę atsitikimų, kai delfinai išgelbėdavo skęstančius žmones, apgindavo juos nuo plėšrių ryklių. Delfinai yra žinduoliai – veda gyvus vaikus ir maitina juos pienu. Žmonės delfinus augina baseinuose ir išmoko visokių cirko triukų. Delfinų yra Klaipėdoje, Jūrų muziejaus delfinariume.

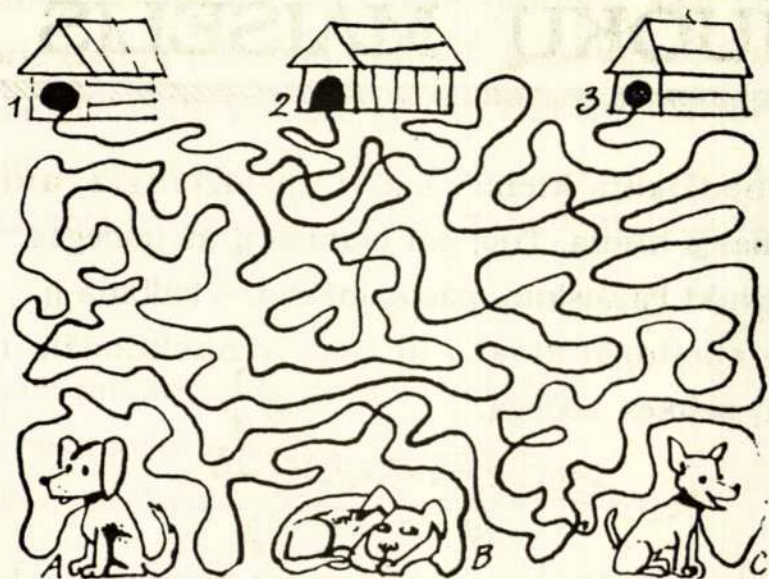
GALVOSŪKIAI

Surask ir nuspelvink

Padėk trims mažiems paršiukams surasti pieštukus, dingusius kažkur kambaryje. Kiek pieštukų pavyko rasti? Dabar paimk savo pieštukus ir nuspelvink visą kambarį.

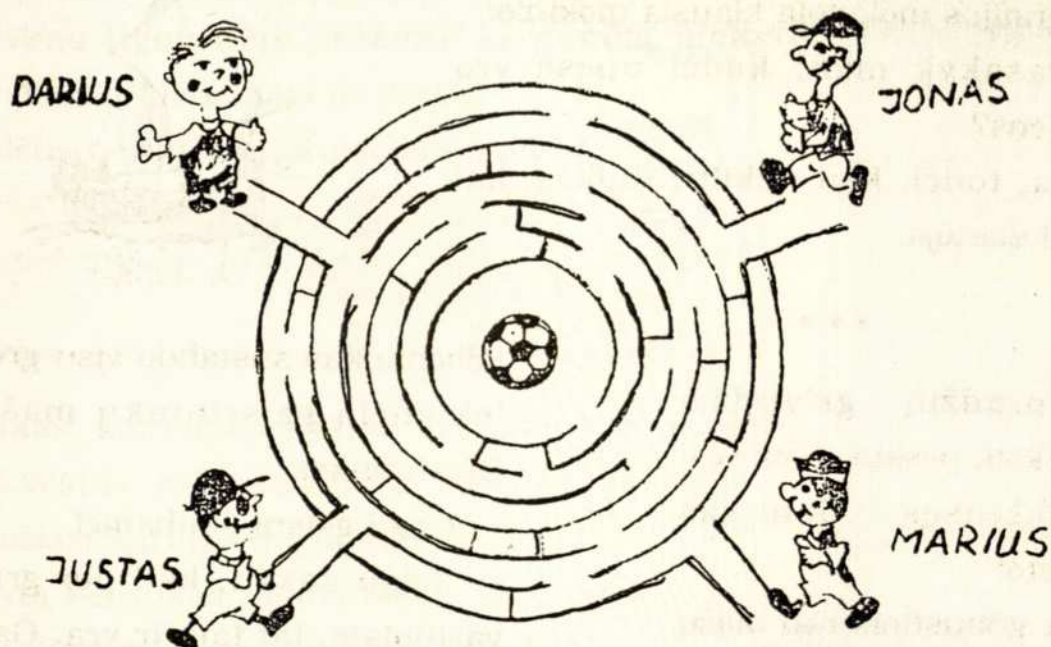

Atsakymas: yra penki pieštukai.

Padėk kiekvienam šuneliui rasti savo būdą.

Kas atras kamuolį – Justas, Marius, Darius ar Jonas?

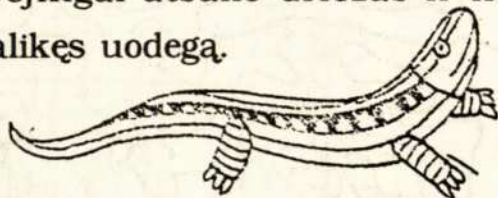

JUOKŲ MAIŠELIS

Tomukas nuobodžiauja kieme. Labai apsidžiaugia, ant įkaitusių akmenukų pamatęs driežą. Tuoj pat čiumpa jį už uodegos.

— Palauk, driežiuk! Pažaiskim, pasikalbėkim, – kalbina jį.

— Kalbėkis, – abejingai atsako driežas ir nuskuodžia tolyn, tarp berniuko pirštų palikęs uodegą.

Dažo du kvailiai sieną. Vienas užsiliepęs ant kopėtelių, o kitas žemai. Apatinis klausia:

— Ar tu stipriai laikaisi už teptuko?

— Stipriai. O kas yra?

— Dar stipriau laikykis. Aš noriu patraukti kopėteles.

...

Geografijos mokytoja klausia mokinio:

— Pasakyk man, kodėl upėse yra vandens?

— Na, todėl, kad nekiltų dulkės, kai laivai sustoja.

...

Iš pradžių griaudžia smarkiai, paskui – vos vos. Pasiklausęs Jonukas svarsto:

— Ar griautinis turi mažų griautinukų?

Policininkas sustabdo visu greičiu lekiančią gaisrininkų mašiną. Gaisrininkai:

— Mes į gaisrą skubame!

— Jeigu sakau, kad per greitai važiuojate, tai taip ir yra. Gaisrą seniai jau pravažiavote.

Per anatomijos pamoką mokytoja aiškina:

— Vaikai, žmogaus organizmas toks tobulas, kad pats stengiasi prisitaikyti prie esamų trūkumų. Na štai: jeigu viena akis blogai mato, tai kita dažniausiai mato kur kas geriau. Kas žino daugiau pavyzdžių? Keldamas ranką, pirmas pašoka Vilius:

— Jeigu viena koja trumpesnė, tai kita paprastai būna ilgesnė!

• • •

— Tomai, kodėl mušies su sesute?! Negražu! Kad daugiau nesimuštum!..

— Nebesimušiu, nes Vilma stipresnė už mane.

• • •

— Mano tėtė labai drąsus, – sako savo draugams Petriukas. — Kartą net dvi valandas jis išbuvo liūto narve!

— Ir liūtas jam nieko nepadarė?!

— Ne, liūto tuo metu ten nebuvo.

• • •

Petriukas ligoninėje aplankė sergančią mokytoją. Kitą dieną i bendraklasių klausimus jis atsakė:

— Padėtis beviltiška: pirmadienį ji ateis!

Petriukas, žiūrėdamas filmą, pamatė, kaip indėnai dažosi veidus, ir klausia tėtės, kodėl jie taip daro.

— Ruošiasi karui, – atsako tas.

Kitą rytą Petriukas žadina tėvą:

— Tėti, bėgam, mama ruošiasi karui!

JAV LB Kultūros taryba su Lietuvių Fondo parama skelbia naujų prenumeratų vajų, kuris tęsis nuo rugsėjo mėn. iki šių metų pabaigos. Naujai užsiprenumeravę „Eglutę“ šiemis metams, gaus 5 dol. nuolaidą, kurią padengia Lietuvių Fondas.

Pasinaudokite šia proga ir užsakykite „Eglutę“ draugams šv. Kalėdų dovanai.

JAV LB Švietimo taryba dėkinga Lietuvių Fondui už spaudos platinimo pastangas.

„Eglutės“ redakcija

„Broliai, seserys, imkit mane ir skaitykit
Ir tatai skaitydami permanykite:
Mokslas šito tėvai jūsų trokšdavo turėti,
Alie to negalėjo nė vienu būdu gauti.“

Kuris iš jūsų atspės, kas parašė šituos žodžius?
Kokią knygą autorius ragina imti į rankas? Kada ji
parašyta?

Lithuanian Educational Council of the USA
13648 Kickapoo Trail Lockport, IL 60441 Tel. 708 - 301-6410

eglutė eglutė eglutė eglutė eglutė eglutė eglutė 1997 spalio eglutė eglutė eglutė eglutė eglutė eglutė eglutė